

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1021
van **JOS D'HAESE**
datum: 8 juli 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Energiebeleidsovereenkomsten (EBO's) - Evolutie

Energie-intensieve industriële ondernemingen kunnen vrijwillig toetreden tot de energiebeleidsovereenkomsten (EBO's) van de Vlaamse overheid. Deze overeenkomst heeft als doel om de energie-efficiëntie van deze bedrijven te verbeteren om de Vlaamse en Europese doelstellingen te halen. Ze worden gezien als het speerpunt van het Vlaamse klimaatbeleid ten aanzien van de energie-intensieve industrie. De huidige energiebeleidsovereenkomsten eindigen op 31 december 2022.

Bedrijven kunnen rekenen op verschillende subsidies, compensaties en belastingvoordelen indien ze toetreden tot de energiebeleidsovereenkomst. Het gaat onder meer over de compensaties voor indirecte emissiekosten, een verlaging of vrijstelling voor accijnzen op energie, toegang tot de supercap, vrijstelling van onroerende voorheffing voor materiaal en outillage en de toegang tot andere subsidies en belastingverlagingen zoals de ecologiepremie, de strategische ecologiesteun, de strategische transformatiesteun, de subsidies voor warmte-krachtkoppeling, de groenestroomcertificaten en diverse waarborgen en cofinanciering.

1. Graag een overzicht sinds 2002 van het aantal bedrijven dat is toegetreden tot de EBO's met daarbij de evolutie van hun jaarlijkse totale uitstoot in ton CO₂. Graag, indien mogelijk, ook een evolutie van de jaarlijkse uitstoot in ton CO₂ van alle individuele EBO-bedrijven sinds 2002.
2. Graag het jaarlijks totaalbedrag dat werd uitgekeerd aan compensaties voor indirecte emissiekosten sinds 2002.
3. Graag een inschatting van de compensaties voor indirecte emissiekosten voor de jaren 2022 en 2023 met daarbij de huidige EUA-prijs per ton CO₂ indachtig (EUA: European Union Allowance).
4. Graag het jaarlijks totaalbedrag dat sinds 2002 werd uitgekeerd aan EBO-bedrijven via de supercap voor elektro-intensieve ondernemingen.
5. Graag het jaarlijks totaalbedrag dat sinds 2002 werd uitgekeerd aan EBO-bedrijven via de ecologiepremie, de strategische ecologiesteun, de strategische transformatiesteun, de subsidies voor warmtekrachtkoppeling en de groenestroomcertificaten.
6. Graag een jaarlijks overzicht sinds 2002 van alle afgesloten waarborgen en/of projecten van cofinanciering met EBO-bedrijven.

7. Graag een jaarlijkse inschatting sinds 2002 van het belastingvoordeel voor EBO-bedrijven die een beroep kunnen doen op een verlaging of vrijstelling voor accijnzen op energie.
8. Graag een jaarlijkse inschatting sinds 2002 van het belastingvoordeel voor EBO-bedrijven die een beroep kunnen doen op een vrijstelling van onroerende voorheffing voor materiaal en outillage.
9. Graag een inschatting van de totale kostprijs van het beleidsinstrument 'Energiebeleidsovereenkomsten'.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (1021), Jo Brouns (804)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 1021 van 8 juli 2022

van **JOS D'HAESE**

1. Het benchmarkingconvenant (voor bedrijven met energieverbruik van tenminste 0,5 PJ) werd goedgekeurd november 2002 en het auditconvenant (voor bedrijven met energieverbruik van tenminste 0,1 PJ) werd goedgekeurd april 2005. Het benchmarking- en auditconvenant liepen af einde 2014.

Voor het benchmarkingconvenant waren er 171 toegetreden bedrijven (december 2015). Het totaal aantal bedrijven uitgetreden uit het benchmarkingconvenant tijdens de convenantperiode is 21. De benchmarkingbedrijven zijn goed voor meer dan 80% van het totale Vlaamse industriële eindgebruik aan energie.

Het finale jaarrapport van de Commissie benchmarking Vlaanderen (december 2015) bevat de gegevens over **absolute CO2-emissies** van alle bedrijven (niet van de bedrijven afzonderlijk).

	Evolutie CO2-emissies benchmarkingconvenant (jaarlijks, Mton) bedrijven
2002	32,35 (referentiejaar)
2003	31,91
2004	33,62
2005	32,80
2006	33,41
2007	32,50
2008	31,67
2009	27,43
2010	31,80
2011	30,75
2012	30,68
2013	30,84
2014	31,35

De totale CO2-emissies van de convenantbedrijven bedroegen 31,35 Mton in 2014 tegenover 32,35 Mton in 2002. Ten overstaan van het referentiejaar is de uitstoot meer dan 3% gedaald. Voor het benchmarkingconvenant bedraagt **de totale vermeden CO2-emissie** sinds het referentiejaar (d.i. de som van de vermeden emissies 2003-2014) 28,81 Mton.

Voor het auditconvenant waren er bij de opstart (december 2005) 229 bedrijven toegetreden, op het einde van de convenantperiode (stand van zaken oktober 2014) waren er nog 205 bedrijven aangesloten.

Het finale jaarrapport van de Commissie auditconvenant Vlaanderen (december 2015) bevat de gegevens over **absolute CO2-emissies van alle bedrijven** (niet van de bedrijven afzonderlijk).

	Evolutie CO2-emissies bedrijven auditconvenant (jaarlijks, kton)
2005	1.959
2006	2.016
2007	2.033
2008	1.995
2009	1.836
2010	1.934
2011	1.911
2012	1.888
2013	1.885
2014	1.855

De energiebeleidsovereenkomsten voor de verankering van en voor blijvende energie-efficiëntie in de Vlaamse energie-intensieve industrie (niet VER-bedrijven & VER-bedrijven) gingen van start op 1 januari 2015. Een overzicht van het aantal toegetreden vestigingen van ondernemingen kan dus worden gegeven vanaf 2015. De Commissie EBO publiceert jaarlijks in haar jaarverslag een lijst van de toegetreden vestigingen van ondernemingen, als een bijlage bij het jaarverslag. De jaarverslagen zijn publiek beschikbaar op de website van de Commissie EBO via [Verslaggeving | EBO Vlaanderen](https://www.ebo-vlaanderen.be/Verslaggeving) ([ebo-vlaanderen.be](https://www.ebo-vlaanderen.be)).

Momenteel zijn 350 vestigingen van ondernemingen toegetreden tot beide EBO's. Van de ca. 400 bedrijven die in 2019 tot de doelgroep van de EBO's behoren zijn er ongeveer 50 bedrijven niet toegetreden tot de EBO's. In primaire energieverbruik vertegenwoordigen deze niet toegetreden bedrijven slechts 2% van het totale primaire energieverbruik van de doelgroep. M.a.w. de tot de energiebeleidsovereenkomsten toegetreden bedrijven omvatten 98% van het primaire energieverbruik van de doelgroep. Jaarlijks zijn er wat schommelingen in het aantal toegetreden bedrijven: 324 (beginfase EBO 2015), 339 (december 2016), 334 (oktober 2017), 344 (december 2018), 345 (december 2019), 348 (oktober 2020), 350 (oktober 2021).

De EBO's hebben als hoofddoel het blijvend verbeteren van de energie-efficiëntie van de toegetreden bedrijven, via het realiseren van energie-efficiëntie verbeterende investeringen. De focus ligt dus op verhoging van de energie-efficiëntie en de daarbij horende energiebesparing. Binnen de EBO's wordt de totale CO₂-uitstoot niet opgevolgd. Er wordt bijgevolg ook niet over gerapporteerd in de jaarverslagen van de Commissie EBO. In de jaarverslagen wordt wel gerapporteerd over de vermeden CO₂-emissies als gevolg van de genomen maatregelen in het kader van de EBO's.

Het laatste jaarrapport van februari 2022 (betreft de rapportering van de Energieplannen en monitoring 2020) geeft enkel de vermeden CO2-emissies van alle EBO-bedrijven (VER en niet-VER), vanaf 2015 tot en met 2020 (laatste monitoring).

	Totaal vermeden CO2-emissies EBO-bedrijven (VER en niet-VER) (cumulatief, kton)
2015	172,8 (waarvan niet-VER : 36,3)
2016	523,1 (waarvan niet-VER : 84,1)
2017	862,5 (waarvan niet-VER : 136,3)
2018	1.178,9 (waarvan niet-VER : 179,0)
2019	1.631,9 (waarvan niet-VER : 217,8)
2020	1.727.0 (waarvan niet-VER : 240,3)

De door alle bedrijven totale vermeden CO2-emissies door het uitvoeren van energiebesparende maatregelen bedragen na 2020 bijna 1.727.000 ton CO2.

- De compensatie indirecte emissiekosten werd ingevoerd in 2014. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de totaal (zowel aan EBO-bedrijven als niet EBO-bedrijven) toegekende bedragen per jaar:

Jaartal	Compensatie
2014	49.300.667
2015	29.960.937
2016	39.383.616
2017	46.750.372
2018	31.724.502
2019	35.937.665
2020	89.945.006
2021	137.965.420

De compensatie indirecte emissiekosten werkt op basis van een penalisatie principe: indien een onderneming behoort tot de doelgroep van de EBO moet men toegetreden zijn tot die EBO om recht te hebben op de compensatie indirecte emissiekosten. Ondernemingen die behoren tot de doelgroep voor de compensatie indirecte emissiekosten maar niet behoren tot de doelgroep van de EBO's hebben automatisch toegang tot de compensatie indirecte emissiekosten. Vlaanderen legt in het kader van de EBO's dus een extra eis op voor het verkrijgen van de compensatie indirecte emissiekosten.

- De compensaties voor de indirecte emissiekosten voor de jaren 2022 en 2023 vallen onder de richtlijnen voor de steunperiode 2021-2030. Voor deze nieuwe steunperiode werd een aangepast Vlaamse steunmechanisme reeds voor de 1ste maal principieel goedgekeurd en aangemeld bij de Europese commissie.

Een voorstel voor een Belgische marktgebaseerde CO2-emissiefactor van 0,59 tCO2/MWh maakt deel uit van deze aanmelding en beïnvloedt in belangrijke mate de geschatte budgetten voor de steun in de komende jaren.

Een andere factor welke een grote rol speelt is de verschuiving in gesteunde sectoren. De nieuwe Europese lijst van steunbare sectoren schrapt zeven bedrijfstakken en voegt

er tegelijk zeven andere aan toe. VLAIO ism het Verificatiebureau Benchmarking Vlaanderen hebben een inschatting gemaakt van de nieuwe steunvolumes.

De te hanteren EUA-prijs voor de jaren 2022 en 2023 is reeds gekend doordat deze gebaseerd is op prijzen van voorgaande jaren.

Dit geeft de volgende schatting voor de compensaties in 2022 en 2023

Begrotingsjaar	EUA-prijs (euro/tCO2)	Jaarlijkse compensaties
2022	25,09	81 miljoen €
2023	54,10	173 miljoen €

4. De supercapsteun voor elektro-intensieve ondernemingen is geen subsidiemaatregel op zich maar beperkt de quotumkost voor groenestroom- en warmtekrachtcertificaten tot een maximumbedrag (4% van de bruto toegevoegde waarde voor bedrijven met een elektriciteitsintensiteit van minder dan 20%; 0,5% voor bedrijven met een elektriciteitsintensiteit van minstens 20%) conform de Europese richtsnoeren staatssteun ten behoeve van klimaat, milieubescherming en energie. Deze steunmaatregel beperkt de quotumkosten aan de afnamepunten van de onderneming voor groenestroom- en warmtekrachtcertificaten tot een maximumbedrag dat de onderneming moet storten in het Energiefonds. Het effectief genoten voordeel van de bedrijven die supercapsteun aanvragen kan niet worden bepaald omdat dit afhankelijk is van het (jaarlijks) werkelijk elektriciteitsverbruik van de ondernemingen en de (gemiddelde) marktwaarde van de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten.

Ook de supercapsteun voor elektro-intensieve ondernemingen werkt op basis van een penaliserings principe. Vlaanderen legt in het kader van de EBO's dus een extra eis op voor het verkrijgen van de supercapsteun voor elektro-intensieve ondernemingen.

5. Bijlage 1 bevat een overzicht van de toegekende steun via EP-Call en EP-Plus aan EBO-bedrijven over de periode 2007-2022. Om in aanmerking te komen voor strategische ecologiesteun dient een onderneming voor de indieningsdatum van de steunaanvraag toetreden te zijn tot de energiebeleidsovereenkomst (EBO) die van toepassing is op de onderneming op de indieningsdatum van de steunaanvraag. De jaarlijks toegekende steun via strategische ecologiesteun vindt men terug in de jaarverslagen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen op <https://www.vlaio.be/nl/over-ons/jaarverslagen>. Voor strategische transformatiesteun zijn deze gegevens niet beschikbaar.

Ook de ecologiepremie, de strategische ecologiesteun en de strategische transformatiesteun werken op basis van een penaliserings principe. Vlaanderen legt in het kader van de EBO's dus een extra eis op voor het verkrijgen van de ecologiepremie, de strategische ecologiesteun en de strategische transformatiesteun.

6. De PMW-regeling is niet betrokken bij de EBO's.
7. De federale accijnsvermindering op aardgas tot het minimale Europese niveau (0,54 euro/MWh in plaats van 0,9978 euro/MWh) is specifiek voorbehouden voor ondernemingen die een energiebeleidsovereenkomst hebben ondertekend. Voor alle huidige EBO-bedrijven samen komt dit jaarlijks neer op een korting van ca. 14 miljoen euro per jaar.
8. De vrijstelling van onroerende voorheffing voor materiaal en outillage is een bevoegdheid van collega minister Diependaele.

9. De belangrijkste kost voor de Vlaamse overheid is de bewaking van de correcte uitvoering van de energiebeleidsovereenkomsten door het Verificatiebureau. De middelen voor het Verificatiebureau zijn als vergoeding voor deze referentietaak Verificatiebureau in de toelage aan VITO opgenomen. De referentietaak Verificatiebureau omvat een aantal deeltaken: opvolging van de tot de energiebeleidsovereenkomsten toegetreden vestigingen van ondernemingen (EBO), adviesverlening over energiestudies en energieplannen in het kader van het Energiebesluit (BEP), verificatie van monitoringprotocollen in het kader van het verhandelbare emissierechtensysteem (ETS), verificatie steunaanvragen compensatie indirecte emissies (CIE) en verificatie in het kader van supercapregeling. Aan de deeltaak EBO wordt ca. 50% van het jaarlijks budget gespendeerd. Voor de EBO's (periode 2015 – 2022) gaat dit over 8.801.608 euro (2015: 1.106.739 euro, 2016: 1.106.739 euro, 2017: 1.119.361 euro, 2018: 1.138.661 euro, 2019: 1.126.928 euro, 2020: 1.061.732 euro, 2021: 1.061.730 euro en 2022: 1.079.719 euro).

BIJLAGE

[Overzicht van de toegekende steun via EP-Call en EP-Plus aan EBO-bedrijven over de periode 2007-2022](#)